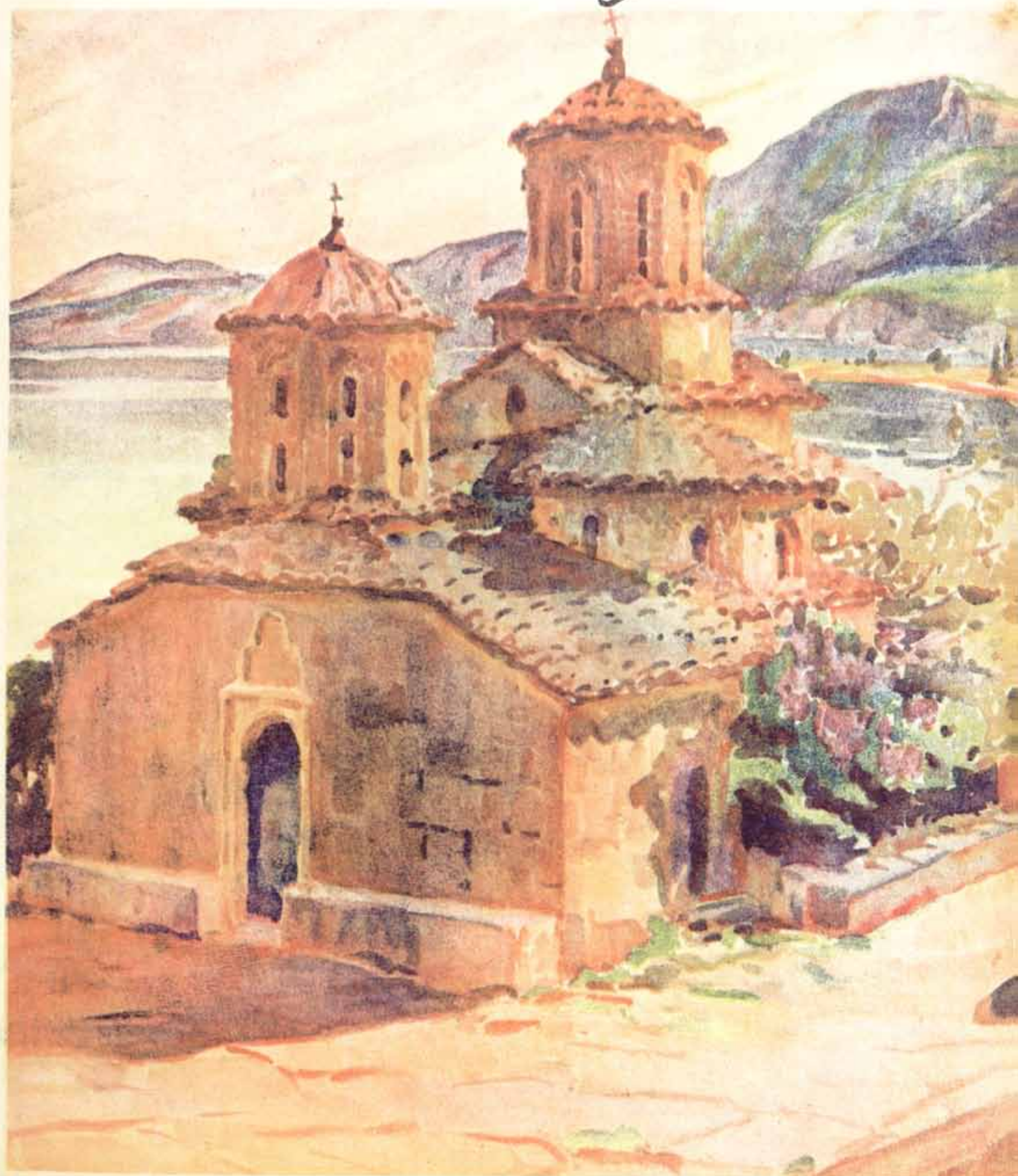

Илустрисане

БИБЛИОТЕКА
ГРАДА БЕОГРАДА

Време

Бр. 10 — 3 V 1930 — цена 4 дин.

ПРЕПОРУЧУЈЕ
ИСКЉУЧИВО

SHELL

MOTOR OILS

Илустровано Време

БРОЈ 10.

БЕОГРАД, 3. МАЈ 1930.

1. ГОД.

Изасланици парламентарне депутације из Хрватске на гробу непознатог јунака на Авали

Са свих страна

БРОД ИЗВУЧЕН СА ДНА МОРА

Немачки прекоокеански пароброд „Минхен“, који се потопио пре два месеца у њујоршком пристаништу услед пожара, извађен је из воде и упућен у док за сушење, па ће затим бити потпуно реновиран.

„Минхен“ вуну у док.

Грчки брод „Фофо“ потопио се на океану услед велике буре. Удавила се цела посада изузимајћи команданта брода и пет матроза, који су неким чудом остали у једном чамцу 36 сати. Спасео их је енглески ратни брод „Нелзон“. Спасли су чап и свој прљаг. Снимак је учињен са „Нелзона“

ЖЕЛЕЗНИЦА НАД ОБЛАЦИМА

У романтичноме делу Северне Америке у планинама Колорадо постоји зупчаста железница која достиже висину више облака. Снимак је учињен на висини 4700 метара.

Књижевни Конкурс Илустрованог Времена

Уредништво „Илустрованог Времена“ расписало је свој први Конкурс за најбољу причу којој је аутор дама.

Тема потпуно слободна. Прича не сме бити дужа од две стране овога листа.

Прва награда: Поклон најбољег стоваришта береничких и свадбених накита М. Т. Стефановића дорског јубелира, Кнез Михајлова 10.

Златан женски сат с емаљом,

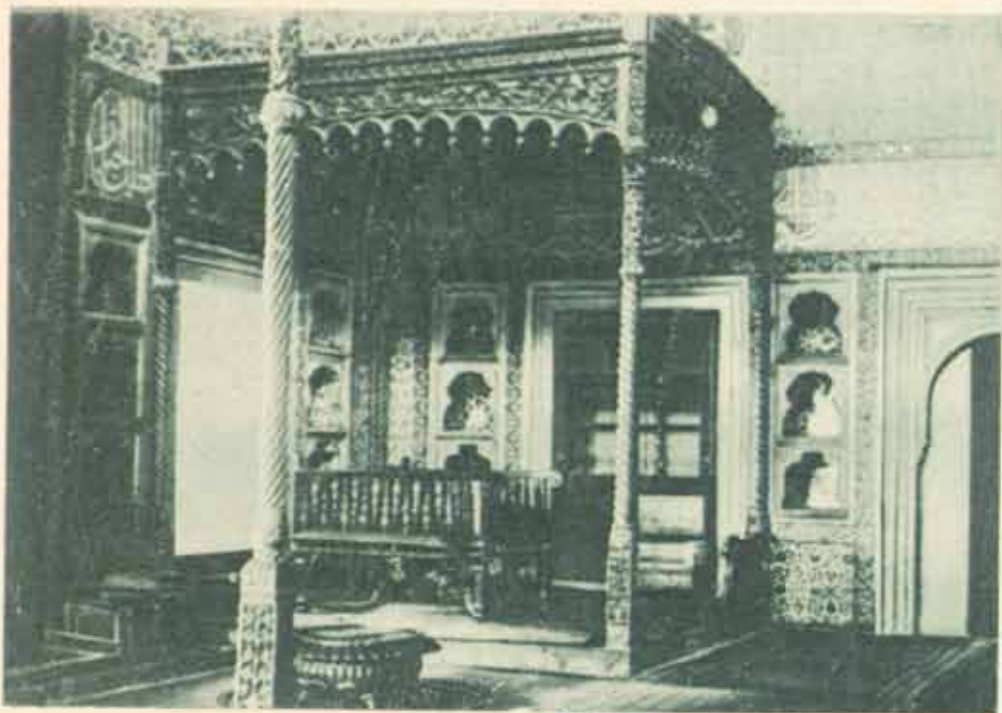
Друга награда: 500 динара и поклон,

Трећа награда: Бесплатан лист за годину дана и поклон.

Остале ненаграђене приче, које заслужују да буду објављене, хонорисаће се редовним хонорарима. Рукописе слати уредништву анонимно и приложити запечаћен коверат у коме је написано име писца или псеудоним. Наслови награђених прича биће објављени у нашем листу и у „Времену“ и награђени аутор биће позван у редакцију ради отварања коверта у његову присуству. Рок за подношење рукописа 15 мај 1930. Закључно. Резултат конкурса биће објављен 1. јуна.

Награђени и припадни рукописи биће штампани слабо њако из писца подесе, вирцицом или латиницом. Члакови жрва: г-ђа Зора Караџић, професор; г.г. Бранислав Нушић, књижевник; Др. Светислав Петровић, професор; Тодор Маноловић, књижевник и Милавој Педрић главни уредник „Илустрованог Времена“.

Серај у Стамболу претворен је у музеј

Место одакле су султани посматрали игру својих жена.

300 ГОДИШЊИЦА ФРАНЦУСКОГ НОВИНАРСТВА

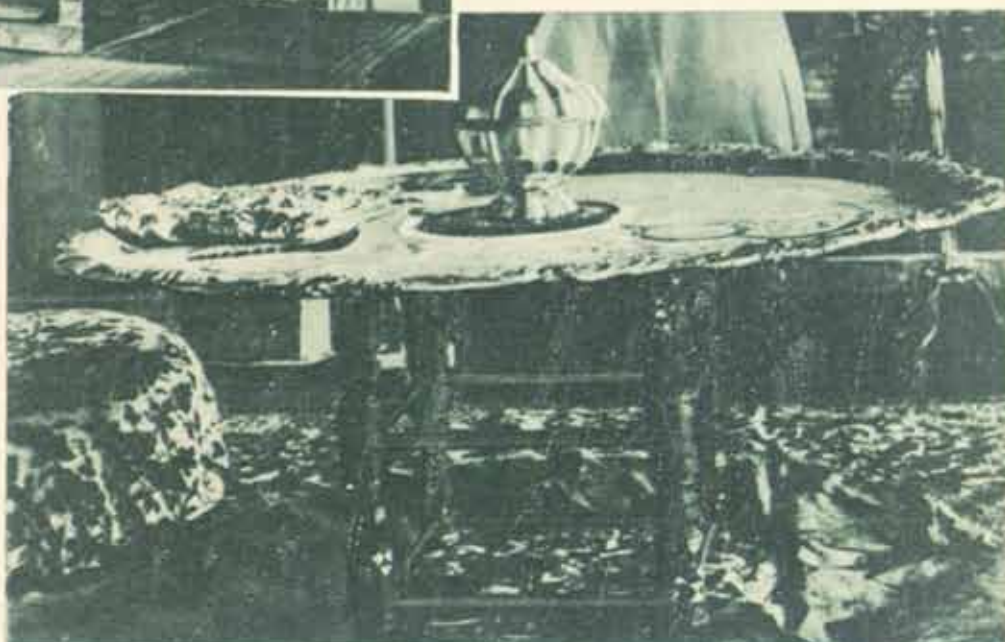
GAZETTE

Abolition de l'Empire Ottoman...
Le Roi de Sardaigne...
Le Roi de Danemark...

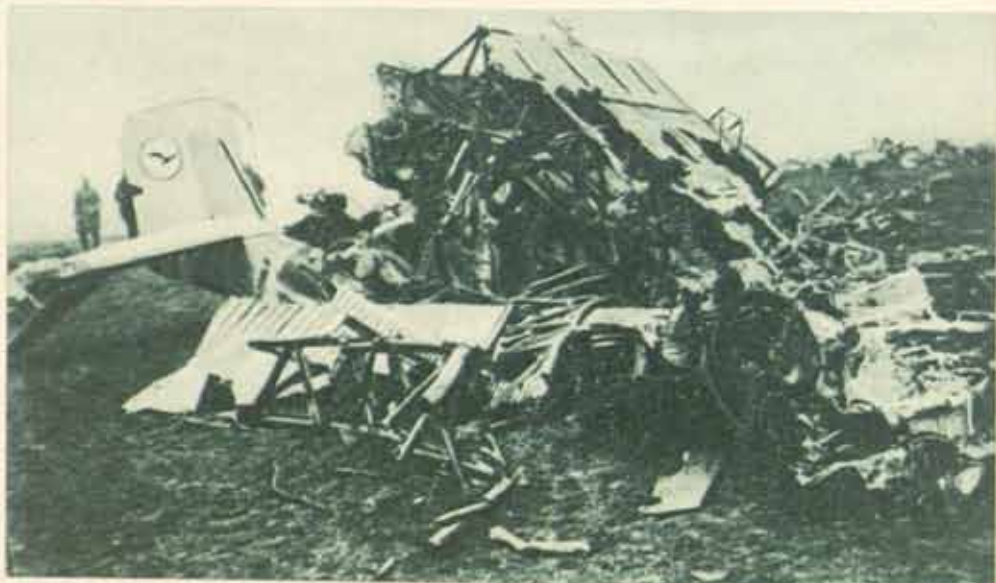
Abolition de l'Empire Ottoman...
Le Roi de Sardaigne...
Le Roi de Danemark...

Le Roi de Sardaigne...
Le Roi de Danemark...

Собра у харему за којом су султани јели

АВИОНСКА НЕСРЕЋА У ЕНГЛЕСКОЈ

Код Виндсфорд у Енглеској пао је пре извесног времена један немачки авион. Пилот и један инжењер погинули су.

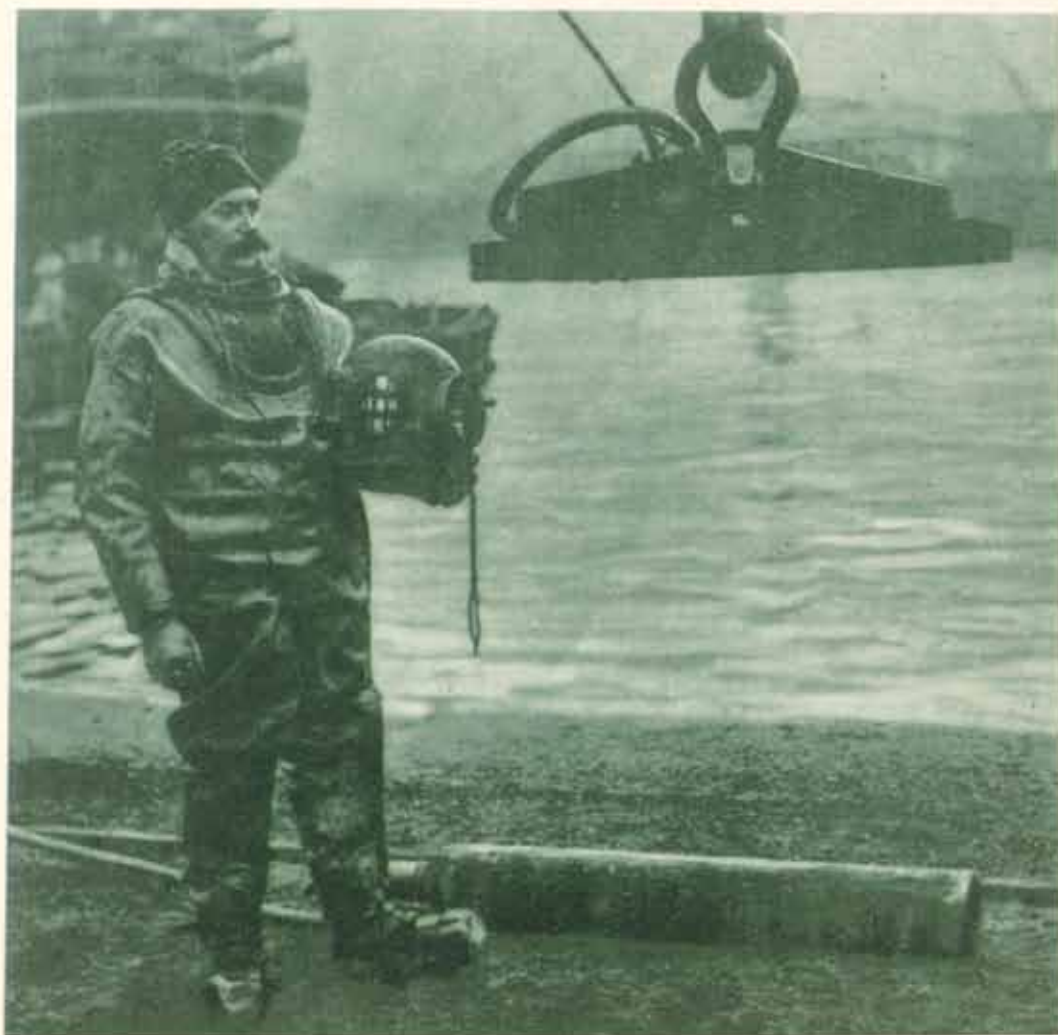
Крајем ове године изишла је 300 година, како је у Паризу изашао први лист "Gazette". Покретач, власник и уредник био је Теофраст Ренод. Лист је излазио под протекторатом Ришеле-а. Овај лист постоји још и данас и орган је ројалиста. Нама слика показује један број из год. 1631.

Акробација у ваздуху

Шиндлер хвата тренутан за пењање пратећи лестнице аутомобилом

Нов магнет

Акробата Шиндлер врши у лету своје акробатске продукције. Снимљен о другог аероплана

У енглеској су пре кратког времена почели употребљавати велике магнете за вађење металних предмета са морског дна. кад гњурачи пронађу предмет, дају знак, магнет се спушта и изгачи га на површину.

Тако су извукли пре кратког времена много скуповених предмета из мора око острва Велике Британије, који још из времена рата леже на морском дну. Примена ових магнета биће огромна када се има у виду колико има потопљених бродова и других предмета од вредности.

Претседник Владе, Министри и дипломатски кор код Њ. Св. Патријарха

Њ. Св. Патријарх Варнава и претседник владе ген. г. П. Живковић

Патријаршија у Карловцима
Изглед на парка

пскоп карловачки, г. Иринеј дошао му је у сусрет и увео га у Патријаршијски двор.

Министри и страни дипломати наишли су убрзо аутомобилима и грађанство их је одушевљено поздрављало.

С министрима су истовремено стигли и страни дипломати: белгијски посланик г. Херст, француски посланик г. Дар, шпански посланик г. Тохирос, румунски г. Филодор, мађарски г. Алт, турски г. Хајдарбеј, полски г. Бабински, чехословачки отправник послова г. Вокач и грчки отправник послова г. Аргиропулос.

У 1 час био је у Патријаршијском двору

Претседник Владе, министри и чланови дипломатског кора посетили су 27. априла Њ. Св. Патријарха Варнаву у Патријаршији у Срем, Карловцима.

Министри и страни дипломати кренули су још у 7 часова ујутру из Београда специјалним луксузним бродом Александар. Претседник Владе, генерал г. Петар Живковић и Министар без портфеља, г. Никола Узумовић пошли су возом, у 7.35, којим је Њ. В. Кнегињом Олгом и Кнежевима, путовао за Букурешт.

У дочеку је учествовало око 4000 душа. Готово сви становници били су изашли из својих домова на улицу. На челу грађанства, госте су дочекали претседник општине г. Пуршељ, начелник среза Старе Пазове, под који спадају Сремски Карловци, г. Станимир Лазић, директор гимназије у Сремским Карловцима г. Светислав Стефа-

Народ у Карловцима поздравља претседника Владе, кога прати бан Дунавско Сановине г. Дуњић

Патријаршијски двор у Карловцима
Изглед из улице

новић, директор Богословије Св. Саве и други представници власти и институција.

У 11 и по часова појавио се аутомобил Претседника Владе. Генерал г. Живковић сипао је на уласку у варош да за неколико тренутака прегледа болницу, па је одмах проузјо ка Патријаршијском двору. Пред шпалиром, на шеталишту, аутомобил се зауставио и Претседник Владе, који је дошао у пратњи бана г. Дуњића, пришао је прво онима, који су држали заставе.

Претседник је љубавно отпоздрављао.

Поздрављан од грађанства одушевљеним поклицима, Претседник Владе ушао је у цркву и ту је неко време разгледао слике Паје Јовановића, које представљају велике моменте из наше прошлости. Када је Претседник Владе изашао из цркве, инженир е-

гала ручак, који је давао Патријарх у част гостију.

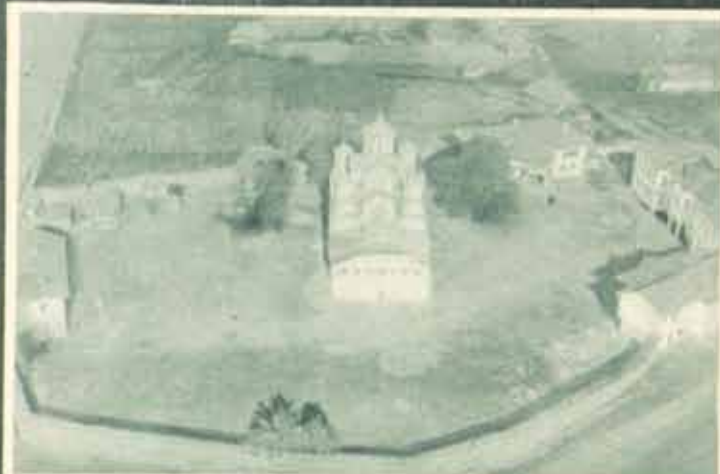
Патријарх је затим одржао здравницу у част гостију, захваливши им што су присуствовали његовом устоличењу у Саборној цркви у Београду и што га сада посећују у Патријаршијском двору, у Сремским Карловцима.

На здравницу Патријархову одговорно је доајен дипломатског хора, белгијски посланик г. Делкоањ. Г. Делкоањ је у име свих страних дипломата захвалио Њ. Св. Патријарху што им је, позивајући их у свој Патријаршијски дом, у Сремске Карловце, пружио могућност да се упознају са сјајним споменицима народне прошлости и специјално споменицима историје Српске православне цркве.

Наша земља гледана из авиона

Црква и гроб Краља Петра Ослободиоца
на Ослених

Грчаница на Косову

Манастир Св. Паул

Манастир Високи Лечани

Охрид

Котинакчалан

Гледско језеро

Наше Бање

Врњачка Бања Бањска Сезона отворена је

У свима бањама прекјуче је отворена летња бањска сезона.

Мало је земаља које тако обилују минералним водама, као што обилује наша. Отуда ми имамо велики број лековитих бања, од којих су неке, као што је Врњачка бања, на путу да постану бање светскога гласа. По лековитости својих извора оне ни сада не заостају за најчубенијим светским бањама, а за Врњачку бању може се рећи да по својој лековитости спада међу прве европске бање. Изна лековитост позната је широм наше земље, а о томе најбоље сведочи огромна посета у свакој сезони. У њој се за време главне сезоне слегну на хиљаде болесника од разноврсних болести, које све та бања лечи: катарга органа за дисање, болести јетре, гуштераче, дијабетиса, подагре, хулног и бубрежног камена, болести срца и крвних жила, женских болести и т. д. Стога често навиђу и странци да у њој потраже лека својој болести.

Ново купатило које се отвара ове сезоне

Главна стаза

Посета странаца нашим бањама, а особито Врњачкој бањи, била би несумњиво врло велика, да наше бање располажу оним комфором, какав пружају посетиоцима, а нарочито тежим болесницима остале ремириране бање у свету. Ипак, у последње време, прилике се у нашим бањама мењају. Бање се преуређују, а Врњачкој бањи, као највећој у Србији и најпосећенијој, обраћа се и највећа пажња. Врњачка бања постаје у најкраћем времену и најмодернија бања. У том погледу учињено је досада много и бања својим новим модерним купатилама, новоподигнутим многим вилана и првоборзредним хотелима, пружаћу сада највеће удобности. Министарство социјалне политике и народног зарађања поклања тој бањи нарочиту пажњу, познавајући издржљивост и агилност самог управнића бање, генерала у пензији г. Јована Петровића, може о очекивању врло велике обиле посете.

Посећујући овај први чланак о нашим бањама Врњачкој бањи, као најпознатијој и најлековитијој, ми ћемо у наредним бројевима продужити са кратким описима и најчубенијим информацијама и осталим нашим бањама, које ће несумњиво послужити као најбоља оријентација многобројном нашем свету, који се спрема за бањску сезону. Такође ћемо пружити најдетаљнија обавештења и онима, који радије желе да посете наше Приморје, по развијености својих обала, лепоти мора, пејсажа и градова, најпријатнијем не само у Европи, него можда и на целом свету. Доказ су многобројни туристи, који чај из Америке и из најудаљенијих крајева света, долазе на наш Јадран да ту дочарају ону слику, коју пружа море, али море са романтичном и уједино питоном обалом, која мења своје дивне боје свакога сата.

Хладан извор „Снежник“

СПОРТ

НОВЕ ТРИБИНЕ С. К. «МАЧВЕ»

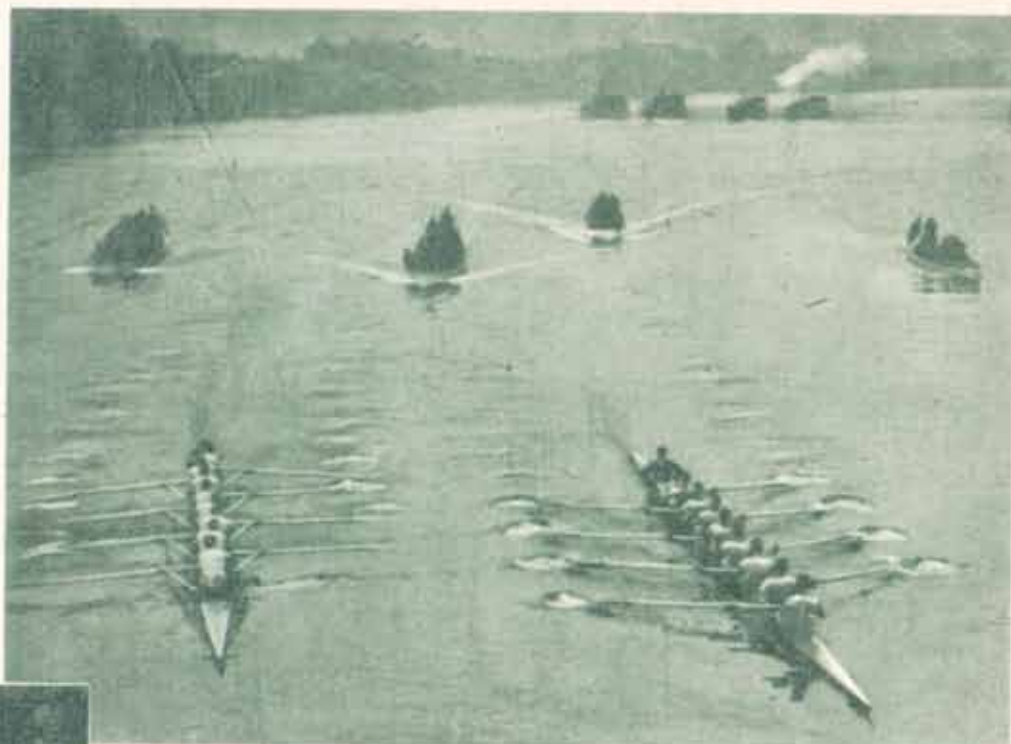

Према, нембрског, потражење шабачки спортски клуб «Мачве» одлаз у најјачијим чамцама у подвигици. Пре кратког времена Мачва је подигла модерна трибине на своје игралишту у Шапцу.

СПОРТ У ЈАПАНУ

Четири најбоље јапанске пливачице

После победе Нембрица, најјачијим Феве траке, наза студенти Нембрица (лево) одличним Шимидом повестили назага из Онофиде.

„Навијачи“ из Нембрица очекују свој љубимца после победе.

Моменти са Фудбала у утакмици Битурска-Шинотона. Винтор Вац (десно) дава фудбал Битурској. Шинотони голман и Битурски били изабрани за 75.000. Утакмица се завршила са резултатом 1:0 за Битурску. Било је присутно 300.000 гледалаца.

Победница једна терена Битурској (десно) Шинотони дава фудбал Битурској. Било је присутно 300.000 гледалаца.

Мода за планину

Клара Бов, филмска глумица Парамаунта у своме најновијем костиму за купање. Ципеле су од нарираног црно-белог кртона

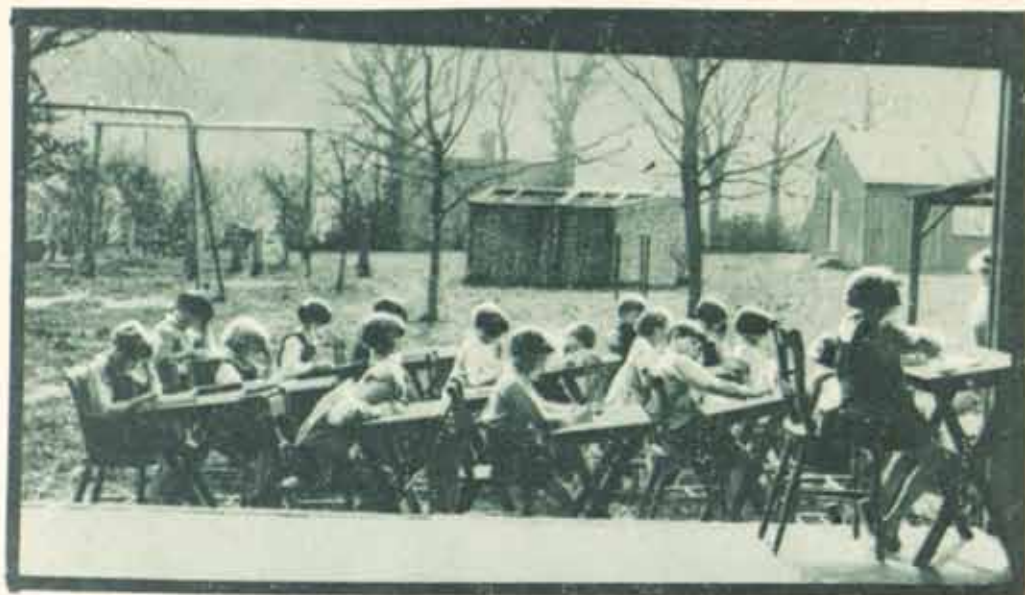

Мари Новицки у костиму за купање, ниве боје, са широком пинамом преко костима, за шетање по плани

Пинама за планину од кончаног платна белог и плавог. Костим за купање је од отворено плавог мерсе-а

Енглески модели купалне за купање

У Енглеској, чим је лепо време, занесу се и групе напоље и држе се по школским часовима под недрним небом.

Мишко и Божићне виле (Девети наставак)

16

Врата се опрезно отворише. Једна мала девојчица појави се на прагу, обучена сва у белом, од главе до пете.

Она се загледа у малог Меџу.

„Молим вас, да ли овде живе сестре Снежанке?“ запита је меда.

Она му одговори:

„Ту ми боравимо; али молим причекајте мало!“ — па га остави пред вратима.

17

Пре но што их је пустила у дворе, Снежана се, онако с прага, окрену својим двама сестрама у кући.

„Сестрице!“ рече им она. — „Шта ћемо с овим малим медом овде? Хоћу ли да га пустим у кућу?“

Меџа виде споља кроз врата две друге Снежане, у белој халбини као и ова на прагу. Он им се одмах каза ко је и откуд је; исприча им Ацкова страдања и како га је нашао.

18

Чим Меџа уђе у дворца, он одмах спусти Ацка на под. Ацко поче да прича сестрама које се радознано скупиле око њега.

Мале Снежане се веома заинтересоваше оним што им је магарчић причао о Божићним Вилама које је он тражио да га излече и за Божић понове, те му рекоше:

„Не брине се, драги Ацко: — одвешћемо те право у видистан где Виле бораве. Дете, сестре, брже да спремимо наше лаке санке!“

Задатак из бр. 9

4	14	12
18	10	2
8	6	16

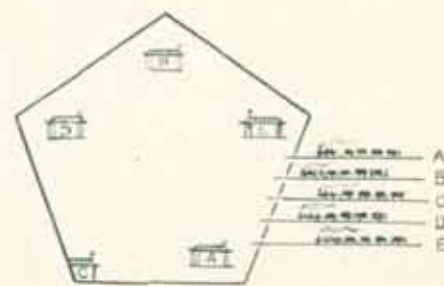
Треба исписати ове цифре па да задатак буде тачан.

Кинеске железнице

Када су Кинези допустили први пут Европљанима да дођу у њихову земљу да би им саградиле железнице, није било баш тако лако да се изаберу места где да се саграде железничке станице у појединим градовима. И, што је главно, у исто време тражиле су разне државе монопол за изградњу железница. Кажу да је у једном тренутку било пет таквих држава. Инженери сваке државе захтевали су једну централну станицу у унутрашњости града која би се састојала из пет помоћних станица распоређених у један пентагон.

Кинеска влада није дуго времена знала на који начин да задовољи све државе. Назад, један угледан мандарин донесе одлуку да свака држава сагради по једну помоћну станицу. Али се сад јавља нова тешкоћа око места које је било одређено за сваку овакву станицу: којим путем свака пруга треба да иде? У томе је, ето, проблем који треба решити.

Овај нам нацрт показује положај ових пет станица А В С Д Е и улазе кроз које пет пруга А В С Д Е треба да прођу идући према њима.

Покушајте да нацртате писаљком пут којим треба свака пруга да иде да би стигла на место које јој је одређено: пруга А према станици А, пруга В према станици В итд. Не смеће изгубити из вида да ниједна пруга нема право да пређе преко друге нити да се укршта са којом другом; у томе је тешкоћа овог проблема. Што се тиче дужине пруге кинеска влада није о томе водила рачуна као ни о облажењу које пруге могу да праве око града. Шта више није забрањено ни то да разне пруге иду паралелно једним истим путем за исто време.

Решење у идућем броју.

Лов на погрешке

За лов на погрешке из 7 броја стигло је 364 одговора, али на жалост ни један није тачан. Ево које су погрешке: 1. Отворен прозор у зиму; 2. Руже у зиму; 3. Лептири у зиму; 4. Цреп у соби; 5. Календар главачки (подлога); 6. 30. фебруара; 7. Пише левом руком; 8. Пише кокошкином шапом; 9. Пише наопако; 10. Десна рука четири прста; 11. Ради на шпархеду; 12. Светлост без сијалице; 13. Дим у соби; 14. Сат главачки; 15. Сенка од мастионице (ова сенка била је најтежа тачка, а грешка је у томе што је одвојена од мастионице, а треба да је непосредно уз њу).

Једна изјава захвалности

Ср. Митровица 13. априла 1930.
Цењеном Уредништву Илустрованог
Времена!

Сматрам за дужност, да Вам се захвалим на Вашем лепом поклону, т. ј. на финим бомбонама, које сам у сласт са браћом и сестрама појела, а које сам добила за решење, мале Краљевине Југославије са 15 погрешака као награду.

Загорка Бељански
учен. 4. раз. жен. осн. школе.

Танталове муке

Положите једну столицу на земљу али тако да предње ноге леже на поду а да задње ноге са наслоном буду у једној истој хоризонталној равни (види слику).

Замоните сада неку особу да клекне на претлагу која спаја обе задње ноге и да дохвати устима једно парче шећера које ће га да ставите на ивицу наслона.

На први поглед ствар изгледа врло лака, али ако особа која се понузила да изведе овај оглед изгуби из вида да треба да чува тако да средиште његове тежине буде иза седишта, столица ће неизбежно, да се заклати и наш ће нови Тантал видети парче шећера на земљи баш у тренутку када је замислио да га има већ у устима.

Нађите!

— Пази добро радиш, мама, леда!
— А где је мама?

Храбра баба Пела

Имала је мише једна баба Пела,
С једним малим мишем, што погани јела.
Ухватила би га, само да је смела,
Али баа га види од стра дрхти цела.

Најзад се сетила да комшија Пера
Има малог фојса што мишебе тера,
Па га позва брзо да с фојсом пожури,
Да што може брже тог миша најури.

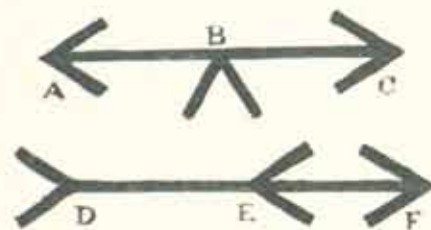
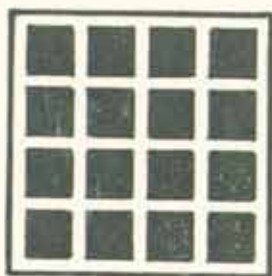

Госпон Пера дође на отвори врата
И натера фојса да почне да хвата,
И фојсе се залети миша да пожури,
Кобасицу виде, вода му пожури.

Па остави миша, кобасицу зграби,
Окрену се соба и Пери и Баби,
А кад миша виде једна баба Пела,
Од страха је пала, па у тесто села.

Оптичке обмане

Загледајте се добро у обе квадратичке, биле-
хете на свакоме раскрсњу један линиј који
не постоји.

Јесу ли једнака одстојања између А и В,
В и С, Д и Е, Е и F, ако не, које је од-
стојање веће, а које мање?

ПРИМИТИВНИ ЛУДИ И КАНИБАЛИЗАМ

Кад посматрамо општи развој човечанства, и кад при томе, ослањајући се на ову или ону теорију еволуције, доводимо човечији род у везу са нижим животињама, а на првом месту са мајмунима, ми обично при томе као претставнике људске расе замислимо човека нама сличног.

Међутим при овом поређењу треба узети у обзир не расе на вишем ступњу цивилизације, већ најниже и најпримитивније људе. Ако поредимо на пример једног урођеника са Нове Гвинеје са каквим генијем људског рода, онда сигурно да тај урођеник има више сличности са мајмуном но са Нутном, или другим генијем. Ти дивљаци су толико примитивни да је Ернест Ренан с правом рекао: „Ја не видим разлог да један Папуанац буде бесмртан“.

Напретком цивилизације и колонизацијом ових предела у којима су живели, и још данас живе, ти разни примитивни народи, исти се све више губе: изумиру или се делом цивилизују, у колико је то могуће с обзиром на њихове интелектуалне способности. Међутим изучавање тих примитива даје нам врло јасну слику о напретку, које је учинило човечанство. Изучавајући та племена и њихове обичаје најбоље можемо добити слику о почетцима људског рода.

У Африци и Јужној Америци постоје још и данас дивља племена, која се налазе, по својој културној нивоу, у каменом добу, то јест у степену развика, у коме су се европски народи налазили још пре десет хиљада година. Ти народи немају традиције, ни историје, ни савести, ни уметности, нити науке, једном речју ниједне од умних манифестација. Мисао и свест код тих народа тек је у дачетку.

Последњих деценија нарочито предмет испитивања постала су дивља племена црвенокожаца из разних крајева Јужне Америке, која још живе повучено у огромним и непроходним прашумама Бразилије, Боливије и других држава Јужне Америке.

Тако је у својим скорањим путовањима кроз непроходне пределе Боливије Вернер нашао на до сада непознату племена,

Један људинац из острва Фидџи

на толико ниском ступњу развика да чак не умеју уопште ни да говоре. Вернер је успео да узме у своју службу једног таквог дивљака, и после две године свакодневног заједничког живота, овај дивљак није могао да понови ни једну реч, коју би му Вернер показивао. Овај народ је физички развијен и јак. Место ма какве врсте колибе, која би их заштитила од непогода, они дивљаци употребљавају велике листове једне врсте од палми, које положе на гране дрвета испод кога се заклањају.

Поглавито се баве ловом, поред употреба неког шумског воћа.

Као што је горе речено ова племена не умеју у опште да говоре, и споразумевају се разним знацима и гримасама. Није потребно ни поменути да никаквог трага од одела немају.

Поред ових, за беле људе безбедних примитиваца, постоје још и данас дивљаци — људождери, у разним земљама као на Новој Гвинеји, и другим острвима Меланезије, у унутрашњости централне Африке итд. Међутим треба одмах напоменути да сви људождери не спадају у најпримитивније народе. Код многих је културни ниво, у колико се у опште о култури може говорити у овом случају, често на знатно већој висини, па на пример код горе наведених племена из Јужне Америке.

Пре свега кад се говори о људождерству или канибализму, треба имати у виду да овај често има религиозно, или какво друго обележје, и да не долази увек као последица специјалног апетита дотичних племена према људском месо.

Као извесних племена канибализам долази у ред религиозних или судских поступака. Тако је Макс Московски, својим истраживањима на племенима централне Суматре дошао до закључка, да се код племена Батака, и поред њихове релативне културе, одржава људождерство. Тако на пример по Московском код тог племена кад се неко ухвати у крађи или браколоству кажњава се тиме што ће бити поједен. Смртна казна изврши се по нарочито утврђеном церемонијалу, и затим се убијени поједе онако непечен.

Интересантно је напоменути да је канибализам био обична појава код Америчких урођеника пре доласка Европејана, и то код многих ондашњих народа, који су баш оставили знатне споменике, из чега се види да су ти народи били на врло високом ступњу културе, као што је то био случај са старим Мексиканским урођеницима.

Поред ових примера канибализма, постоје дивља племена, код којих људождерство долази као последица дечије љубави према родитељима, или обрнуто. Тако код племена Капанага, како наводи Бордије „деца једу умрлог оца да би му тако пружила достојну вечну кућу.“ Или пак после какве битке једе се храбро погинули непријатељ, а нарочито поједини органи, као срце и цигерница, да би се присвојила његова храброст и снага.

Наравно поред ових „узвишенијих“ разлога канибализам је често последица нарочитог апетита за људско месо, или недостатка друге хране. Тако на острвима Вити или Фиџи, где је раније канибализам била обична ствар, људско месо је толико цењено да је за какво друго месо, које би било добро спрењено, највећа похвала била кад се каже: „месо је и добро као мртав човек“. Сви непријатељи убијени у биткама били су без изузетака прождерани. Али како то често није довољно, тоје се у ту сврху робили.

Људинац из Соломонских острва

Код Ново-Зеландца канибализам је такође последица нарочите наклоности према људском месо. Али сем тога ти дивљаци сматрају да, гутајући материју једног човека, они у исто време асимилирају и његове особине, као храброст, вештину, славу итд. У колико су више људи појели, у толико се већем положају надају на другом свету. И зато они претпостављају леш каквог старог шефа, но свеже месо млађих људи, који још нису стекли ни довољно искуства, нити славе.

Данас ових дивљих и примитивних народа све више нестаје под утицајем ширења цивилизације. Неки се постепено проевећују, на чему раде разни мисионари европских држава, али већина их изумиру пошто се тешко прилагођавају напретку.

Жена из Соломонских острва

Још како зашто

1. Колико извесно најнижа температура која је до сада постигнута?
2. Која су наша најстарија бродоградилшта?
3. Колико нам је крупа оставила Аустрија после рата?

Одговор на 284 страни.

Вештина Улепшавања

ОД БИРТЕЛИ-А
ПРОФЕСОРА ЕСТЕТИКЕ НА СОРБОНИ

УДАЉЕНОСТИ

ОЧИ.

У вештини улепшавања удаљеностима називамо делове смештене између носа и уснице и између очних капака и обрва.

Удаљеност између капака и обрве. Не очајте ли често, гледајући око Вас, нешто чудно у изразу очи, у извесних особа? То долази због неправилне удаљености трепавице на горњем очном капку и обрве. Ако опазите да Вам је та удаљеност сувише велика, метните спретно на капак један такав слој црвенога. За вече можете се послужити једном неутралном бојом, сиво плавом и, пр. Дању не треба да мењате плавога, јер оно даје очима један жмиркајући поглед. Пре свега покушајте црвеним. Сл. 20 показује око са сувише великом удаљеношћу, а сл. 21 нам га приказује направљеног једном танким слојем ружа. Но ако је удаљеност сувише мала или ако су очи упале у очну дупљу, тада ставите белог, сл. 22 вам показује око пре, а сл. 23 исто око после шминкања. Ко није сигуран да ли му је та удаљеност велика или мала нека покуша, међући на једно око белог, а на друго црвенога, па ће се тако одлучити за једно или друго.

Дошли смо до најтежег дела у целој вештини улепшавања — до очју. Направити велике, изразите, заносне и сјајне очи, није ли то сан свих жена?

Очи могу бити најразличитијих боја и облика. Оне су велике, мале, удубљене, испупчене итд. Добра шминка знаће да им да израз, који им приличи. Али то изискује много пажње и стрпљења.

Очи издуженог облика, или сувише мале. Да такве очи нагледају краће и веће, повуците једну црту на сваком крају ока, као што вам показује сл. 9, а затим ослепите јаче капке на угловима (сл. 25.)

25

Очи велике, али округле. Да направите да такве очи нагледају дуже, да им дате леп бадемасти облик (сл. 8) повуците црту издући за обликом капака и то што ближе трепавици, полазећи изнутра, а свршавајући црту у облику римског пет (V). Није рђаво спршити и само једном цртом, упућеном према слепочницама. Равњајући се према оку, та црта треба да је краћа или дужи (сл. 26). За вече метните мало ружа на унутарњи угао ока; то ће му дати више израза (сл. 27).

26

27

Удаљеност носа и горње уснице. Как видите да је та удаљеност сувише мала, метните белог, као што видите на сл. 15, ако вам је пак та удаљеност сувише велика метните црвенога (сл. 19). Међући ружу на уснице морате имати у виду ту удаљеност. Уснице треба да подебљате, ако је удаљеност велика, напротив њу треба да смањите, ако је удаљеност мала.

24

28

Сенчење очних капака. У сваком случају капци морају бити осенчени (сл. 28). Избор боја изискује нарочиту пажњу. За дан су увек боље светлије боје. Тражите боју која је у хармонији са вашим очима и косом. Сиво лако плавасто је врло добро за дан, али плаво не сме ни у ком случају да преовлађује. За вече употребите нарочиту масну шминку истакнуте боје. Ма коју боју и ма који производ употребљавати најбоље је стављати га на око прстом. Положите га што можете ближе трепавици тако да не оставите ненашминкан део, који се истиче, јер је остао бео. Ту белу црту можете често видети код невеста нашминканих особа. Метните производ на врх прста. Почните шминкање стављајући га прво на средину очног капка, а затим га распрострите подједнако по целом капку. Следећи облик вашег ока, или облик који хоћете да му дате, сенку ћете повући више или мање унутра, кадгада чак до самих страна носа, други пут врло далеко од слепочница.

Све то вреди за горњи капак, а што се тиче доњег, он само увече може бити јаче нашминкан, док дању он мора остати врло дискретан.

— Е, Мико баш си срећан што не гледаш у шминкује шаке збова черогу!

Том Мур, члан дустријске асоцијације на Конференцији Уније у Паризу 1914. године, изгубио је у рату саву. У његовим тренутку била Мис Беки у Паризу.

Литературна књижевност сачувана у књигу првог изданањем Николаја Мелникова; била је већој део небројаних минута пре тога. Госпођа Мелникова одлучила је да себи одбере Татјану.

Татјана је од њега утиснула бољим утисака. Лепа Дрејвина имала је исте оне очи, за њом је Мур дошао да се са њоме уједини оне невоље по којима живи. Од тога тренутка њене њене имао мора.

Мур је био протестант Бразил Татјане и њена Родина који је био так да ња оставио и алао га она њене вољом. Мур се уједини да постоји тада да њоме између Татјане и њене невоље. Добра је и да њене била. Сви напори да својим богатством била су неуспешни, али био у тренутку постојења њене, један страним. Педро Гланор, њена жена ушла на руке Татјане и бежи с њоме аутомобилом на мору.

вереницу и одвео је за сто. Она је имала на себи хаљину од приог сомота без икаквог накита. Оборених очију, она је ушла руком под руку са младим у трпезарију. Радозналост коју је изазивала била јој је нелагодна. Још неизвикнута на туђе име под којим је путовала, она га је стално у себи понављала да се случајно не би преварила. Желела је да одстрани пажњу са себе и да је превесе на Педра, а исто тако да њена лепота, којој су се сви дивили служе и само за то да подигне углед њеног спутника. Што се тиче Гланора, он је ишао уздигнуте главе и у току уобичајених представљања посматрао је сигурним оком остале госте.

Татјана је седела поред једног Американаца, Харолда Кингслеја. Овај је морао бити веома богат, ако се могло судити по накиту који је имала на себи његова жена која је седела са леве стране капетана. Други сусед Татјани био је један шпански виолинист, веома познат у Њујорку. Г-ђа Кингслеј је са одушевљењем говорила о последњем концерту овог великог уметника у Карнеги холу.

Разговор је у први мах био тром, као што увек бива кад случај окупи људе који немају шта један другом да кажу. Једини Педро Гланор је брзо нашао начина да се приближи г. Кингслеју. Татјана је чула да говоре о снижавању транспортних цена, о Руселу Сеџу и о минесотским железницама.

Командант је дошао тек при крају ручка. Живахност која се почела примећивати одмах је ишчезла јер се баш у том тренутку говорило о њему. Један француски сенатор, који је седео према Татјани, говорио је о њему као о човеку вишег духа али врло оригиналном. Затим је Гланор причао како је за време рата командант, чија је лађа била торњављана, показао необичну хладнокрвност и презирање смрти. Сенатор је још додао да командант не воли да га потсећају на његове ратне подвиге и да радије говори о литератури. Читаву библиотеку носи собом кад је на путу. Једном приликом је морао због јаке непогоде дуго да чека пред неким пристаништем и искоришћено је то слободно време да би превео Шекспирову „Буру“ на француски.

Командант је приметно да је настао буџање кад се он појавио. Приметно је да су таласи прилично јаки и да се чаше и тањира тресе на столцима и извидени да је Татјана мало пребледела обратив јој се:

— Никад човек не уме толико да цени земљу као кад није на њој; није ли тако госпођице?

— Свакако се више осећамо код куће у брзом возу него на мору одговорио је сенатор на место Татјане. На пример у оријентекспресу свако се осећа као добар Европљанин; равномерно трукање воза представља прави континентални ритам; на лађи изгледа неизвесност.

— И тако, рекао је командант, сваки путник може да замисли да је Аргонаут који је пошао да осваја свет.

— Да ли постоји какав свет изван нас? каже је шпански виолиниста.

— Шта је управо свет? питала је Татјана која се одмах покајала што је тако смело говорила.

— Али командант је одмах преузео да јој одговори:

— Разумети свет, рекао је, то значи водити рачуна о антиподима; о људима

који у срањању са нама наду главом нишје а ипак су Божја створења. И дух има своје антиподо као и географија. А плава бескрајност неба нас све обавија.

— Филозофија није потребна да бисмо се распознавали на овом свету, рекао је Педро Гланор осоравно.

— Свакако да не, одговорио је официр помирањим тоном. Свет живи од размена. Велики трговац је бољи грађанин света него најмудрији професор затворен у свом кабинету.

— Браво! потврдио је г. Кингслеј.

Разговор је већ постао општи.

Кроз округло окно, Татјана је видела како се уздиже тамно плава линија видика мора која је све више одбијала у назад отворенију линију неба; она је затим сасвим ишчезла и опет се појавила одбијајући сада линију мора. Татјана је имала осећај као да у правцим размацама упада у неку јаму и опет се из ње издиже. Помало јој се мутило у глави, али је била решена да не испољава ту нелагоду, уверена да се Педро Гланору не би свидела та њена малодушност. Све што се говорило око ње чинило јој се као нека далека хука таласа; једино је могла тачно разабрати јасан и одсечан глас Гланоров; са задовољством је констатовала да су сви остали бугтали чим би он говорио. Његов глас јој је улевао осећај савршене безбедности.

— Волите ли музику? питао је виолиниста.

Она је одмахнула главом потврђујући, али је мислила сасвим друго.

— Да ли бисте ме удостојили чашу да вам нешто одсвирам? молио је он.

Она је пратила погледом Педро Гланора. Зар није на њему било да одлучи? Али у том тренутку г. Кингслеј јој је пружио једну хартију која је ишла из руку у руке око стола.

— Оно су последњи телеграми, објаснио је.

Она је прочитала:

Смео препад... Отмица веренице принца Родине... Њена необична лепота.

Татјани се учинило да јој је срце престало да куца. Сах не Педро Гланор бити приморан да објашњења. „Ја се зovem Дурбан, прогунђала је, г-ца Дурбан, долазим из Литваније... Он је тако хтео...”

Међутим, Гланоров глас, сасвим сталожен, чуо се над свима осталима:

— Видите, капетане, овај телеграм нам је стигао за само тридесет минута са Ајфелове куле. Тајав ми се проналазак свида; наша поштована планета сад треба добро да се чува!

Татјана је ишла за његовим погледом као што музикант прати штап шефа оркестра.

„Ја се зovem Дурбан, г-ца Дурбан, из Литваније...”

Шта је било од њене гордости, од њене достојанствене понучености? Је ли то била она која се тог јутра, у својој белој венчањој хаљини, указала свима онако неприступачна, онако узвишена? Је ли она још била Татјана, ћерка Николаја Мелникова, кога је тајно убио... неки непознати човек? У једном мигновењу имала је визију неког унакаженог лица: то је био Том Мур. Сад јој се чинило да разуме зашто је он толико полагао на своју притворну слободу после скова у неизвесност са терасе Сен Жерменске цркве. Изгубио је своју прошлост

10

Ако човек хоће да буде слободан, треба да уме да радирава. Нека се сваког јутра тушира хладном водом и обуче свежо рубаш.

Поново се смејало показујући своје беле зубе.

— Заборавити, о да, поновила је Татјана.

Није знала шта јој припрема будућност поред човека са којим је ишла. Да ли је мислила да је невин, или је, знајући да је крив, ишла да ним мимо своје воде?...

— Нећу више да гледам у назад, рекла је. Иаа нас је само мрак. Пред нама...

Није завршила ту реченицу. На лавијутку пута видела су да се пред њима уклаује море са сивим таласима обиченим пеном.

— Ево је наша лађа, рекао је Педро Гланор.

Стигли су на кеј.

— Сунше дошкан рекао им је један чиновник.

— Варате се, одговорио је Гланор тако одсечно да их је он пропустио поздрављајући.

Педро Гланор је позвао представника паробродског друштва и ставио му једну банкноту у руку рекавши:

— Ставите ауто у неки гараж до даљег наређења!

Он је поздравно, цариници су прегледали пртага; Гланор је хладно поклато десетималице и, прошапавши испред људи који су се клањали, одвео је Татјану на брод.

II

Пут преко океана

Његова места била су резервисана за командантиним столом. Чему су имали да захваале за ту привилегију? Татјана то није знала али је брзо увидела да је Педро Гланор одлично умео да се истакне у приред, не толико по стеченим правима колико по свом личном утицају.

Чим се укратио поздравно се пријатељски са командантом, са којим се срео неколико пута у далеком пристаништима. Зашто би онда било чудно што је примио младу пар за свој сто?

Татјана је проивела праву сензацију. Њена лепота је била предмет свих разговора међу путницима прве класе, у којој је г-ца Дурбан, рођена у Литванији, имала луксузну кабину, прилично удаљену од кабине Педро Гланора. Када је звонице и по други пут зазвонило, Педро је дошао по лавијутку коју су сви сматрали као његову

своју. Има много људи, говорио је, који се морају налазити у истом стању околности, сад после рата. Устварност им је била сунше тежка, морали су се склонити у један замисливи свет. Не знад ли и она међ те бегунице?

Татјана је најзад успела да се сусретне са погледом који је тражила; у њему није пронашла никакав одговор, али тај поглед ју је сву обухватио, изоловао од осталог света.

Виолиниста јој је и даље говорио:

— Коју музику највише волите? Ја сам своје највеће успехе постигао у тумачењу Баха, али та је музика можда сунше јасна, сунше непоуступљива; нека врста критике чисте музике.

Она га више није слушала. Сенатор је тражио телеграме; она му их је пружила.

— Хајдемо на брод! рекао је Педро Гланор. Тамо је пријатније.

Остали гости су се већ били дигли.

Поставио ју је да седи недалеко од командантовог моста, на једном лаклоном месту и увино у крапа и шалове јер је ветар био студен и поред све необичне благодати зиме. Он је и даље стајао гологлав, неосетан према хладноћи.

Причао јој је о својим ранијим лутовањима; волео је море али је мрзео људе који једнако говоре о својим утисцима. Какава је потреба да човек сеика своје задовољство?

— Одвратни су ми сунше познати прикази, рекао је, и никад нисам волео да посматрам залазак сунца, макар да је и најлепши. Сунце има свој посао, а ми имамо наш. Нека њамо носи беспослчаре.

У ствари, био је рођен да буде морнар. Једном је провео два месеца сам у малој јерарлици. У то доба још се нико није занимао тим спортом; он није чекао ни на чији пример да би на тај начин ставио свој живот на коцку. Говорио је о неком бегству, о кини метака који су шибали воду око чамца и о дугој и страшној самоћи између неба и воде.

Прошле су две девојке; пошто су играле у салону, сад су дошле да се мало прошеташу на палуби. Приметивши Педро Гланора застале су смешти се а затим су се удалиле. Татјана је била изненађена њиховим изазивачким држањем; свакако су биле из добре породице, али су се ипак безобзирно понашале.

Идућих дана Гланор је опет говорио о својој прошлости. Говорио је лако и одлично је описивао људе и ствари. Најчешће је говорио француски али је Татјана приметила да се исто тако лако служи и другим језицима, нарочито енглеским; његова мисао се прилагођавала сваком језику, као што се човек прилагођава привременом стану.

Причао је да је један од његових предака био гузар на острву Корњаче, близу Сен Доминга. Ту се налази разнобојна мочвара од које се праве судови; једини четворonoжац на кога се може нанћи то је диван вепар, тако да су људи морали живети од плена. Приређивали су походе у канал дугачак два километра који раздваја острво Корњаче од Сен Доминга; Шпани и Французи су се борили о сваки педла земље; измеђали су своју крв не само у биткама него и у својим потомцима.

Једном другом приликом је говорио о неким својим далеким рођацима који су играли извесну улогу на двору краљице Викторје, али неколико тренутака доцније причао је да је његов отац ишао као истраживач злата у Колорадо где је створио причиницметал који је брзо расео и касинама у Труману и у Војарлицу.

Гланор је затим описивао живот у страшичкој легији, марокански рат, грађански рат у Кини и пут преко Манџурије, са таквим тачношћу и са таквим личним опжа-

ку чинило, слушајући га, као да га види у свим тим авантурама. За њега се сваки догађај обављао у тренутку када је он и њему говорио; ништа се није догађало „доче“, важило је само данас. Татјана, која је приметљива извесно протинности у његовом причању, разумела је да није главна ствар верност у детаљима него у суштини. Свакако, Педро Гланор је био истовремено и тусар и истраживач злата, и енглески тир и шпански ослајач. Сва та прошлост и сва та будућност добијале су неку снагу актуелности убедљивости вољом излагача.

Једног дана је виолиниста приредио концерт у великом салону у част Татјани; него дивљење које је он испољавало према њој није ником промакло. Било је још и других слушаоца: г. и г-ђа Книгелеј, сенатор и његова породица и неколико радозналца који су успели да буду повати, али су сви осећали да виртуоз свира само за Татјану. Одобравали су почетак која се чинила девојци чија лепота као да је увећавала углед свим присутним, — исто као и присуство на лађи једног махараце који је заузео „делене прилева“ а кога никад нису могли видети, чак ни на обедима.

Педро Гланор је задовољно. Ушао је у салон споредним вратима и сео на фотелу за дување. Виолиниста, који га није могао видети, осетио је неку необјашњиву незагодност. Прекратно је концерт. Ни он ни његови слушаоци нису јасно схватили шта се догађа. Једина Татјана је разумела да уметник није могао да настави да свира у присуству Педро Гланора. Младић, међутим није ни из далека саудио да је он проузроковао ту узнемиреност. Поздравно је срдично виртуоза и позвао га да окуша један напихак сасвим нове врсте који су спремили у бару по његовим упућенима.

Кад је остала сама, Татјана се задубила у размишљање. Већ четири дана је путовала са Педром Гланором у сусрет некој непознатој будућности, и да све то време нису измењали ни једну нежнију реч, ни једну од оних које услављава љубав. Он јој се удварао на свој начин, упознавајући је са доживљајима у којима се испољавала његова снажна активност. Изabrao ју је за сапутницу на једном путу за који је она знала да ће бити трновит. Само тим посредним путем давао је израза својим страстним осећајима.

На палуби преко које је пролазила унијена до уста у топла крапа која јој је набавио Педро Гланор, — као и многе друге корисне ствари, и она онд није знала како их је добила, — средла се са командантом. Тренутак доцније ишао је да покаже сенатору један ледеин брег који је морска струја носила са десне стране лађе. Одмах га је показао и девојци. Ноћ се већ спуштала над морем; под звезданим небом огроман ледеин брег се удаљављао као какво чудовиште.

После неколико тренутака колебања, морнар који је стајао поред Татјани, одлучио се да јој постави једно питање које је сигурно било на раније припремио:

— Не налазите ли да се самоћа понекад тежко подноси, гие Дурбан?

— Ја нисам сама.

— Дешава се да се човек осећа сам на превеликом друштву, или зато што се осећа усамљен пред самим собом, што живи у свом сопственом телу као страном биће. О коме ми морнари доста знамо.

Татјана је дигла главу:

— Да ли заиста тако говори један капетан на дљина путовања?

— То је заиста далеки пут, али узалудан пут, где Дурбан. Човек би хтео да се ослободи самог себе и самог себе губи, јер губи једног верног друга кога може имати.

Татјана је приметила:

— Ја нисам сама, а осећам да има не-

Међутим је у души архтала: Зашто је командант тако утврдно понављао њено зајно име?

— Нема нигде ни једног сигурног места, поставио је он. Мора се увек попети на планине и на ледеине брегове.

Његова алузија се без икакве сумње пренисила на Педро Гланора. Он га је позвао, сигурно се срел с њим и на другом месту и можда је само тражио прилику да каже што има.

— О чему говорите, команданте? узвикнула је она. Одговорите ми јасно: кога треба да се чувам?

Лице командантово било је у тами. Татјана је видела само његову сенку оружену на води.

— Гас се налази опасност? додала је она.

— Чувајте се варљивих приликења и сунше далеким светови, одговорила је сенка. Чувајте се звезданог неба и бесконачности, гие Дурбан! Човек узалуд бежи од коцна; неминуовно се мора на њега вртити. Све је остало само вика.

Један матроз је дошао по њега; он се растао са њом.

Пратећи га погледом, Татјана је видела Педро Гланора који се журно у кабину бегунице ставио. Већ га је и раније видела да обилази ту да и да разговара са оператром који се са слушалицом на глави, изгубљена погледа записивао вести са оба континента.

Да ли је Педро Гланор подигао на то да пре свих осталих сазна вести са Ајфелове куле која је тако брзо доставила вест о њиховом бегству? Да ли се бојао да ће се за њима трагати. Није ни мало изгледао способан за такав осећај. Међутим, примао је многобројне телеграме које је овако читлао пре него што би их ставио у џеп. Да ли је у осталом он био криш?

Кад је изашло из кабине није изгледало ни најмање изненађен што се срел са Татјаном која га је чекала; чак је изгледало врло задовољан.

— Ево, рекао је Гланор показујући једну белу хартију на којој су стајале само две речи на енглески: „идите доле.“ Они су имале прочити сјај.

— Сах их држим, узвикнуо је.

И пошто се она чудила, он је објаснио:

— То је права игра. Познате ли г. Тому Гринвуда из Глазбога?

Она је дала знак да не знаје.

— То сам већ мислио! Ми узимамо само људе који се појављују на историји и којима се даје слава. Никад се не зна за оне који командују.

Затим, широким руку, рекао је:

— То је нар. рани Александру или Наполеону, али он не држи сметури над својим трупама; раније остаје у сенци. Правн Цезари модерног доба не крунису се у катедралама; доцнији им је да издају. У толико су више господари свега што се не зна за њихову моћ. Схватате ли смисао оних речи: „истропакум“?

— О! да, узвикнула је Татјана помислајући на свој стари николајевски петролеумски извор и на вечите жалбе њене мајке због изгубљених конишесаја.

Помислила је такође на Тома Мура и на његове галде из Мосула у којима јој је он говорио. Одвратан залазак нафте био је везан за њега најавља сећања из детињства и пратио ју је целог живота, била је до крајности разочарана нишанин га сада и у тој будућности коју јој је представљао Педро Гланор. „Како? зар и он! помислила је тужно. Талас који је запљуснуо палубу и узркао окрвн змишке баште зиме јој је утисак као да има неке мртвљиве одблеске и цело море јој је изгледало као нека бара мрке боје премазана асфалтом кашу.

(Наставиће се).

Хумор

Кад је човек баксуз

Кад се Шолимо вратио кући, нашао је своју жену мртву — била је извршила самоубиство. Једна гомила жижица, која се налазила на столу, и чија су врхови били брижљиво згребани, била је јасан доказ да се г-ђа Шолимо отровала прогутавши врхове од жижица.

Морамо претпоставити, што је у осталом често констатовано, да су дубоки болови увек неми. Шолимо није изразио свој бол никаквим нарочитим узвиком.

Као човек који зна законе, он оде по жандарма да га обавести.

Претставник јавне безбедности је разгледао собу, сео на фотељу, и, после дужег ћутања рече:

— Она је жена мртва.

Било је потребно дати и какве детаље: Шолимо зато проумла:

— Отровала се...

— Идем да обавестим комесара, због формалности.

Жандарм је већ пошао, кад му поглед паде на сто, где су биле жижице без врхова:

— Хе, хе! ствар је озбиљна. Је ли се она отровала овим жижицама.

— Да, потврди Шолимо.

— Е, онда ћу бити приморан да подигнем тужбу против Вас.

— Како?

— Па да, пошто су то монополисане жижице. Ваша се супруга отровала шверцовним жижицама... То ће Вас коштати око сто франака.

Ах! несретница, несретница! Такве сам Вам ја среће!... Зар се није могла отровати монополисаним жижицама!

М. Фишер

— Шта, ојеш ошкусиво?

— Па згрла ми је шејка, господине шефе...

— То је већ четвртина шејка која вам умире овога месеца! Добро, идијте, али ако вам умре и шејка бићеће избачени из службе.

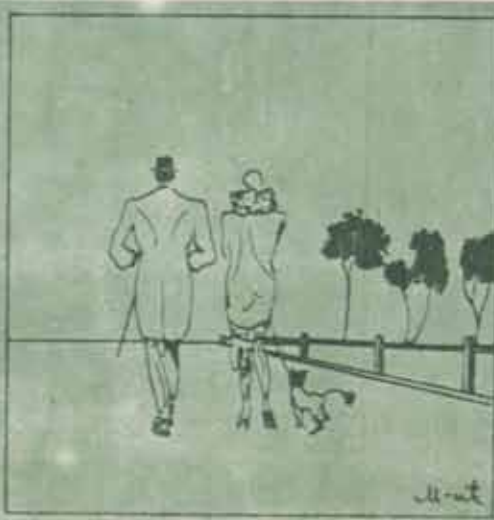

Ошац: Жико, осам!

Син (који је цеху ноб играо домина, кроз сан): Дуго осам!

Пролеће

Лето

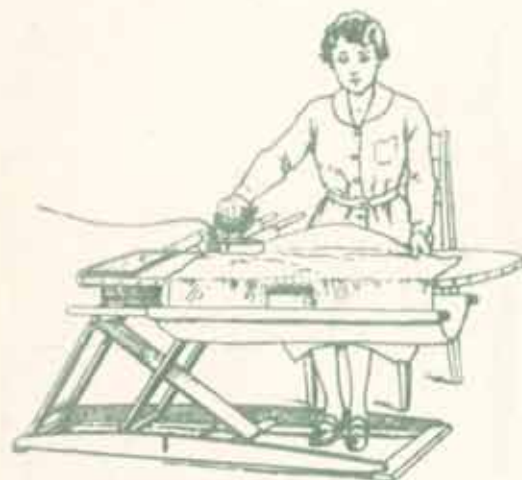
Јесен

Наш дом

Модерно домаћинство

При завршетку неће бити без користи да изнесемо неколико практичних и модерних справа и прибор за домаћу, који много олакшавају посао и одговарају и хигијенским захтевима.

Ниже износимо, прво, један практичан сто за глачање (пеглање) рубља, који се може склопити и лако преносити. Глача се седећи, електричном пеглом и без икаквог умора.

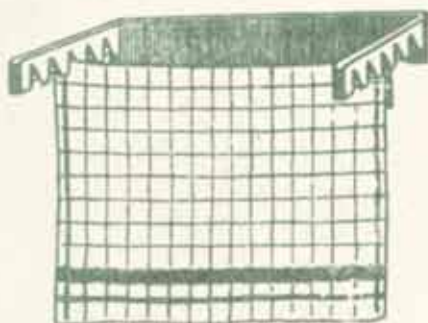

Као друга практична ствар, приликом прања рубља може се препоручити једна мала направа од жице, утврђена једним завртњем, за суд у коме стоји потопасно рубље и која олакшава цеђење. Свима је познато колико је потребно снаге да се рубље оцеди од воде, комад по комад. Ова жица, као што се види из горње слике, много олакшава тај посао. Постоје и нарочите машине, пресе, за цеђење; али ми овде говоримо о малој домаћу са скромним материјалним могућностима.

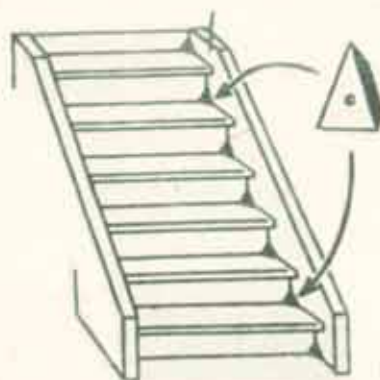

Кухњски орман за модерну кућу, хлађач електричним путем, са специјалним одељењима за млеко, Горе инсталиран радио.

На доњој слици износимо један практичан рам за сушење пешкира и крпа. Рам је састављен од два дрвета са угластим исечцима, састављеним из две шупље половине. У сваки угао изнутра пре него што се половине следе, метне се зонтаца (стаклени или обични кликер), која, педајући доле, стегне уметнути пешкир и држи га.

За степенице, дрвене или камене, употребљавају, врло често мале изрезане угласте облике од дрвета, који се умећу у углове где се степенице састављају и где се у њих задржава прашина, која се при прању претвара у блато и тамо остаје. Ови облици то спречавају и чувају углове од прашине и блата, као што се види на доњој слици.

ЈЕЛОВНИК

За најућу недељу

Овај јеловник измишљен је за економску кућу за четири особе нормалног живота. Необичнија јела изнесена су.

НЕДЕЉА

- РУЧАК: Питањ од млека с вилењим мајком.
Походана јагњетина са салатом од зелених крставаца.
Кифлице са орасима.
ВЕЧЕРА: Тулвастује.
Сир.
Воће.

ПОНЕДЕЉАК

- РУЧАК: Млада српски сир с шмаком путера.
Келераба с пилетином.
ВЕЧЕРА: Пилећа чорба.
Ролат од телетине са сосом од кромпира.
Воће.

УТОРАК

- РУЧАК: Пуњене тиквице.
Палачиње са пекменом.
ВЕЧЕРА: Јагњета чорба.
Махарони с месом.

СРЕДА

- РУЧАК: Махарони с пармезаном.
Шарсарела с телећим печеницом.
Воће.
ВЕЧЕРА: Телеће шницле с кромпиром и јагњетиним салатом.
Компот од јабука.

ЧЕТВРТАК

- РУЧАК: Јаја у пармезан софу.
Пржени пилећи са салатом од крставаца.
Сир.
ВЕЧЕРА: Мусава од тиквица.
Пудлице са обрстом.
Воће.

ПЕТАК

- РУЧАК: Рибља чорба.
Пржена риба са салатом.
Воће.
ВЕЧЕРА: Јагњета шницла на бутеру.
Сир.
Компот.

СУБОТА

- ВЕЧЕРА: Походан мозак са салатом.
Сир.
РУЧАК: Крофети од кромпира пуњени сиром шупљом.
Филе с кромпиром.
Воће.

Разно

Како је пронађена поштанска марка

Поштанска марка, оваква каква се данас употребљава у целом свету пронађена је тек 1840 године. Пре тога времена такса за писма варирала је према даљини, а плаћала се обично писменошћу при пријему писма.

Розан Хаг, проналазач поштанске марке, дошао је на ту идеју на један доста занимљив начин. Једног дана приметио је, питајући се, писмоношу, који је пришао једној девојци, и пружио јој једно писмо. Девојка је узела писмо, и затим, дуго га је пажљиво прегледала и као с тешком муком, вратила га писмоноши. Хаг, мислећи да девојка нема новца да плати за писмо, приђе јој, и рече да ће јој он врло радо дати потребан новац да плати поштарину за писмо. Девојка је поцрвенела и одбила понуду. Кад се поштар удаљео, девојка је, после дужег оклевања, признала зашто није хтела да прими новац потребан за плаћање поштарине. Њен вереник је живео у Лондону. Они су се договорили да се дописују на следећи начин: стављали су нарочите, унапред утаржене знаке на конверти, које су једино они могли разумети. Кад би поштар донео писмо они би га узели и, пошто би га пажљиво прегледали, питадали би га поштару, под изговором да немају новац да плате поштарину.

Р. Хаг размисљајући о том случају, и о злоупотребама, које се могу вршити на сличан начин, дошао је на мисао да се у ставове марке, које ће се прилепити на писмо, пре него што се оно преда на пошту, овај је систем убрзо усвојио прво у Енглеској, па затим у целом свету.

Интелигенција код гаврана

Један енглески патаринар је приметио једног гаврана, и затим дужи времена посматрао како ће се он поводити. Овај гавран је био слободно да се креће по башти, у којој се налазио и један кокошарник. Млади пицићи су се налазили у једном већем простору, ограђеном са свих страна металним решеткама. Једног дана нађено је у кавезу неколико младих пицића мртвих, и то без главе. Неколико дана узастопне поновно се овај покол младих пицића. Прво је пала сумња на пацове; али кад је више обрађена пажња на овај кокошарник, показало се да је ове покоље вршио припитомљени гавран. А ево како је он то вршио. Он је долазио до металне решетке од кокошарника, носећи у кљуноу комад меса и остављао га сасвим уз металну решетку. Затим би се саврио, како га мали пицићи не би опазили. Они мали прождрљивци су се одмах купили око места, гав се налазио комад меса, провлачили су главе кроз решетку, и кљунали месо. Тада би гавран одједном долетео са својим склопима, и пре него што су пицићи могли да увуку главе натраг, у кокошарник, он би их убио и откидао главе.

Онде се онда налазило пред једним великом смисаљивих радња: пошто је гавран констатовао да пицићи воле да кљунају месо, он је смислио да ту њихову прождрљивост искористи, и доносио им је месо, које је служило као мамац. Затим се скривао, како се пицићи не би упознали од њега. И најзад у погодном моменту долетео је и откидао главе, којима се затим чистио.

За негу природне лепоте.

Велика омиљеност Елида артикула нашла је повода у њиховом немашинском квалитету. Ови су производи у најмању руку равни најбољим страним фабрикатама. Елида Вам са својим богатим избором пружа све што требате за неговање Ваше природне лепоте.

ЕЛИДА

Цигански лист

У Совјетској Русији од г. 1917. излази цигански лист, једини на свету: „Романи Сорја“. Овај је лист сакупио око себе све писце циганског порекла — као што је Лебодјев, Танков и Полаков.

Жута боја као знак жалости

У Јапану је жута боја израж жалости — због чега аутомобили жуте боје нису у употреби.

Наша насловна олина:

Швранић: Св Наум на Охридском Језеру.

Ко како Зашто

1. Најнижа температура постигнута у хемијским лабораторијама је 272 степен испод нуле. То је можда најнижа температура која је могла бити створена, јер фи-

зици сматрају да је —273 степен апсолутна нула, то јест стање у коме више ни један гас нема притиска.

Ниска температура добија се евапорацијом течности, а —272 степен добија се кад се овај процес изврши са хелијумом.

2. Наша најстарија бродоградилница налази се на острву Корчули, којих је још 1801. године било око стотину.

3. Приликом првог жигосања, крајем јануара 1919. године било је у Југославији 4.875.735.599 круна. Од те суме највише је било у Банату, Бачкој и Барањи, затим у Хрватској, Словенској, Босни, Србији, а најмање у Црној Гори.

Међутим показало се да те цифре нису тачне јер је унос круна у нашу земљу пројужен шверцом по је, приликом маркирања, завршеног 2. јануара 1920. године пронађено свега 5.686.606.730 круна.

Дефинитивно повлачење крупних банкнота извршено је почетком 1920. године, а за повучене круне издате су динарске банкноте у износу од 1.194.542.704 динара.

Женске очи нешају израза!

Мислим да на свету нема песника који није написао бар једну песму и једну гомили стихова о очима (наравно женским очима). Нема писца, који описујући једну жену, није посветио бар једну страну израза очију његове јунакиње. Нема гимназисте који једну од својих првих стихотворенија није започео речима: „Твоје очи као... итд.“ Нема љубавника који у очима своје љубљене није видео све најлепше на свету.

Шелеј је назвао око „дијамантом лица“, Сервантес га је назвао „кутићем љубави“. Тургењев описује овако једну своју јунакињу: „Све је било у њој велико, нарочито очи, мрко плаве, замрачене трепавицама“. Клајт је писао: „Њене су очи лепе јер потсећају на плаву душу, која у себи има део неба“.

Карлеја вели: „Њене очице биле су мрке главнице прободача, а њени су погледи убадали као иглице“, Херодот говори о „добром и мирном погледу краља, пуном строгог достојанства“.

Мопасан пева: „Тако је била лепа, да ми је изгледало да видим други свемир у њеним плавим очима“. Један Дикенсов јунак имао је „сине очице које експлодирају од радости, сијају од задвољства, подрхтавају од доброте“. Шведани Алтрон описује овако: „Два мала ока плава, плава, у сред лица бела, бела, толико израњита ока, колико је лице безизразно, као пламички ра-

дости над уснулим пољем“. Калдерон назива око „светлошћу душе“.

Славни песник Петрарка пева о очима: „Твоје оружје биле су очи, из којих су излазиле уплаћене муње, као невидљиви пламен“. А није мање истицао ни Данте лепоту, сјај и израз Беатричиних очију.

Хајне је упоређивао очи са морем, Бодлер са павлом, Бајрон са муњама олује, Клопшток са звездама, Корољенко са вилниским пламеновима.

Па ипак, колике реке мастила и нетачности. Жалосно, али истинито!

Женске очи, као и мушке, немају уопште никаквог израза!

Заста, ово тврђење изгледа невероватно. Па ипак није. Амерички научници, реални, али савесни, експериментима су доказали, да очи заиста немају никаквог израза. Израз човечијем лицу дају уста и мишићи око уста, односно набирање коже и покретање усана, изазвано тим мишићима. Израз очију се само привидно мења, у односу са изразом уста.

Тај научни експеримент може да изврши сваки читалац са фотографијама које горе публикујемо. Ту има више женских лица, где свуда изгледа да очи имају свој нарочити израз. Исеците сваку фотографију на три одвојена дела и комбинујте разна уста са другим очима. Видећете да ће очи одмах променити израз, чим им поставите друга уста. Напротив, цело лице, па и очи, имаће у главном увек онај израз,

који имају уста. Из тог се експеримента јасно види да очи само привидно мењају израз, то јест да га у ствари не мењају, јер га немају него тај израз мењају, односно дају га, уста.

Дакле, очи се смеју кад се уста смеју, очи су тужне кад су уста тужна, очи воле онда, кад љубав и чежња задрхте на женским усницама. Жене освајају своје плаве витезове у ствари устима, а не очима. Нећу да говорим о пољупцима, јер је њихова привлачна снага добро позната свима, ма да немају везе са очима, јер су у тим лепим моментима очи обично закљочене.

Ипак они који су обожавали лепоту очију својих љубљених нека се не разочаравају, и они који су се бојали неких фаталних очију, нека се не окураже сувише. Очи заиста немају израза, али имају снагу, стварну психичко-електричну привлачну снагу. Ту снагу уснео је чак видно да измери један енглески научник у Лондону, Рис, са једним специјалним, преосетљивим, електро-магнетичним апаратом. И та снага није код свих очију иста. Према томе, свако женско око, ма да је безизразно, у ствари је опасно, јер никад не знате колика је његова снага, која може да вас привуче и заврти вам мозгом тако, да у њему видите највећу лепоту васионе и најдивнију драж идеала, док у ствари, сем реалне психоелектричне, или психо-магнетичне снаге, ничег другог нема, а можда најмање лепоте и идеала.

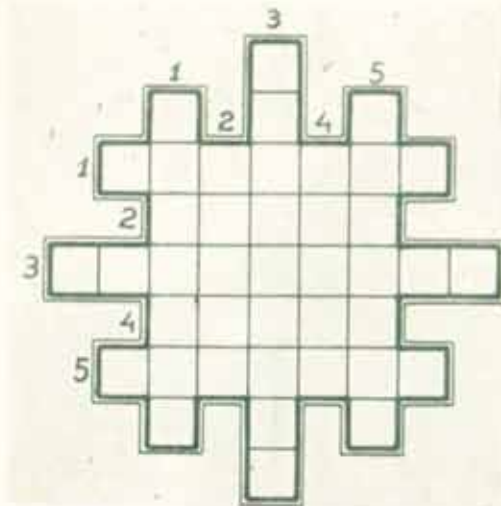
А. Б. Херенда.

Наградне загонетке „Илустрованог Времена“

Свака наша загонетка биће издатијабавна за три месеца, а да би се оне добиле потребно је да читаоци поштом уредништво нашег решењу загонетке, да поред тога изјаве којој ће тачној одговори бити. Три тачна одговора који најприближније буду предмадали број тачних одговора биће награђени. Уредништво ће одговоре пријати за десет дана од дана издања листга. Завасеан одговори неће се унматати у облик. На доверити тачна стабитити Уредништву Илустр.оганог Времена, и залепити купон који носи број загонетке. Одговори без овог исечка неће се сматрати у облик. Напомињемо да се сваком поштом решењу мора приложити тачна адреса (именица, место, улица и број куће).

Загонетка бр. 10

Пошто се сви прими њадарати испуне пожељна, треба да се добију — читане с лева на десно и одозго на доле — речи следећег значења:

1) пилула, 2) утарђен растући или онадашњи ред, 3) место у Србији, 4) претци једног данашњег народа, 5) сточно тубицисте.

Решење загонетке бр. 7

Тражена пословица гласи: „**Чувај безе паре за црне дане**“, а до не се лако дође кривудавом линијом чији почетак лежи између слова А, П, Р, А, а завршетак се налази између писмена А, Д, Е у левом доњем углу.

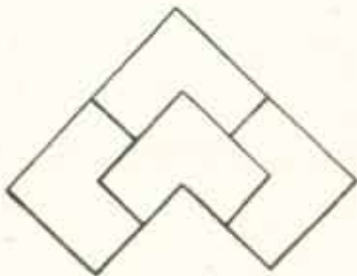
Број тачних одговора на загонетку бр. 7 је 164.

Прву награду — једногодишњу претплату — добија Милан Жиројевић, шофер ауто-таксиа, Панчево (предвидео 125 и 167 тачних одговора); друга награда — полугодишња претплата — припада Жарку Јованкину, фризеру, Масарикова 14 из Новог Сада (предвидео 156 тачних одговора); трећу награду — тромесечну претплату — добија Владимир Везовић, ученик 6. разреда гимназије, Балканска 34, Београд (предвидео 158 тачних одговора).

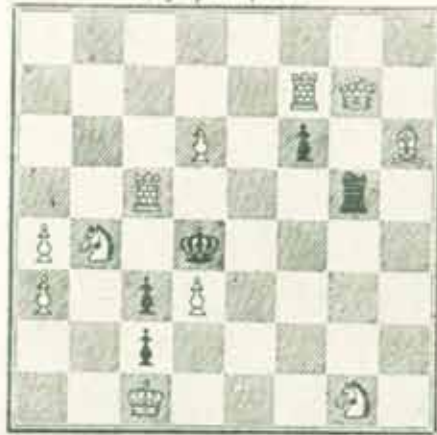
Награде почињу тећи са овим бројем.

На питање неких читалаца јављамо да се може предвидети онолико пута број тачних одговора, колико се шаље купона једне исте загонетке.

Решење задатка из броја 9

Проблем бр. 10 од Ј. Јесерлена

Мат у 2 погеза.

Решење проблема 5.

1. De4

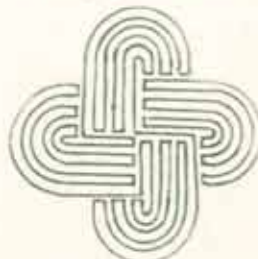
Решан га г. г. Младен В. Павић из Зетуна, Михаило Маркиштајн тимп из Гор. Милановца, Р. М. Ј. из Београда, Михаило Кнежевић из Београда, Родољуб Стакић, Александар Поповић из Осека, Ал. В. Кујовић из Ср. Митровице, Евгеније Башић, из Београда, Слободан Дојчиновић из Београда, М. Рајић, техн. из Београда.

Решење проблема 6

1. Dxb-ab.

Решан су га г. г. Р. Стакић из Краљевице, Р. М. Ј. из Београда, Мих. Маркиштајн из Гор. Милановца.

ЗАДАТАК

Изађи све једним погезом

Пожељно је да изађате једну изређену линију која мора да пређе сваку линију у горњем правоугаонику, али не сме ни једну прећи двост. Решење у одућен броју.

БЕРОВАЛИ ИЛИ НЕ БЕРОВАЛИ

Жан де Ченс, француски уметник, може да изведе до стога на глави и да тајко свира на труби.

Изабена риба која је ухаћена обичном ударином. Стрелци Елизе из Небе. Зеландије ухаћено је сам ударином, ајкулу тежише преко 500 килограма.

ИЛУСТРОВАНО ВРЕМЕ издава се сваког суботе. — Претплата за Краљевину Југославију: месечно дин. 24.-, тромесечно дин. 40.-, полугодишње дин. 80.-, годишње дин. 150.- За иностранство: полугодишње дин. 200.-, годишње дин. 360.-. Поштом број 4 динара. — Општа по тарифи. — Рачун код Поште, Штедионица бр. 52.804. — Редакција и администрација Поевараеова 4-8. — Телефон и телеграм: Илустровано Време, Београд.

Главни уредник Миловој Предић — Власник, издавач и штампар, за Штампарско Издавачко Предухеће »Време« Аки. Друштво Милутић С. Стебановић, Богојабљенска 5.

САНАТОРИЈУМ

Д-ра МИЛУТИНА Р. ЖИВКОВИЋА

Основан 1911. године.

БЕОГРАД
КРУНСКА 55

Тел. 7-39, 48-28
и 38-09 (Лабораторијум).

Две операционе
сале - 75 постеља -
сала за порађање -
лифт - централно
грејање - телефони
и радио концерти
Европе по собама.

ГИНЕКОЛОШКО
и
АКУШЕРСКО
одељење прима
на порађање, ле-
чење и опериса-
ње свих женских
болести.

ХИРУРШКО
одељење прима
на лечење и опе-
рисање болесни-
ке оба пола за

све веће операције мокраћних органа, ортопедске и области
ућа, носа и т. д.

РЕНТГЕН за дијагнозу и лечење (дубоку терапију).

Лечење ЕЛЕКТРИЗАЦИЈОМ (диатермија, пантостат, солукс
и кварц лампа).

За ДЕЦУ специјалан дечји лекар. Деца рођена у санато-
ријуму прегледају се два пута месечно и лече до године
дана бесплатно.

За ИНТЕРНЕ болести сталан домаћи специјалиста.

У санаторијуму станују и ординирају лекари специјалисте.

Преглед болесника врши се преко целог дана, а примање у санаторијуму
у свако доба.

У свако доба дана и ноћи може се телефонски добити лекар специјалиста
за порођај и за помоћ у хитним случајевима код куће.

Цене умерене.

Ао, што је добра Шонда чоколада!